

† †

SUOMEN SOTILAS

† †

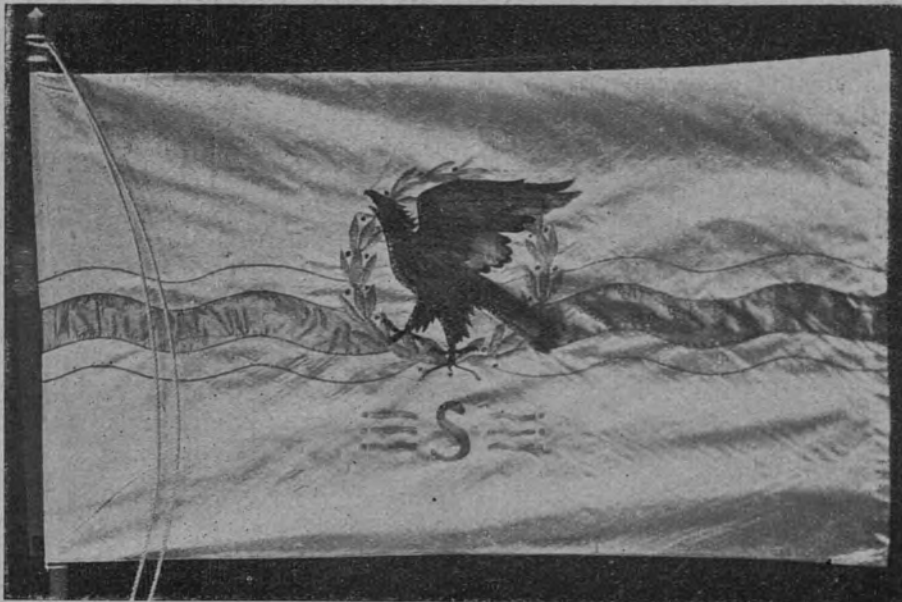
N:o 20
17. V. 1919.

Ilmestyy joka lauantai.

Toimituksen ja konttorin osoite:
Helsinki, Annank. 29. Puh. 11 48.

Vastaava toimittaja: ILMARI HEIKINHEIMO.
Kustantaja: Edistysseurojen Kustannus-Oy.

Vuosikerran hinta 12: —
Puolivuosikerran " 7: 50
Yksityisnumerot 75 p.
Kaksoisnumerot 1: 50.
Ilmoitushinta 50 p. mm.

Kotkan suojeluskunnan lippu.

Kotkan ja Haminan seutuun supistui lopulta punaisten valta-alue. Tämän kukistuttua oli neljättä kuukautta kestänyt taistelu lopussa.

Kotkan suojeluskunnan kauniin (vaikkakaan ei täysin määräysten mukaisen!) lipun ympärille keräytynyt vankka vartio on sekini todistuksena siitä, että punainen aika ei voi Suomessa koskaan uudistua.

Bolshevismi ja työväenluokka.

Kirj. Kansalainen.

I.

Edellisissä kirjoituksissamme olemme todeneet, että bolshevismi, ollen vähemmistön hirmuvaltaa enemmistöä kohtaan ja vihatessaan erikoisesti kansantahdon jäävittämiä ilmaisoja ja parhaita toteuttajia, nim. kansanvaltaisia eduskuntia, on nykyään kansanvallan pahin vihollinen. Käymme nyt tarkastamaan, minkälaiseksi työväenluokan asema, jolle bolshevikit kehuvat valmistavansa maallisen paratiisin, on muodostunut Venäjällä. Jotta kuvaustamme ei voida väittää »porvarillisilla» silmilaseilla nähdyksi, perustamme seuraavan esityksen yksinomaan itse paikalla havaintonsa tehneiden sosialidemokraattien painettuihin kertomuksiin¹⁾. (Huomatkaamme tarkoin, että bolshevikit kohtelevat Venäjän keskusta oikeistosialisteja samalla terrorilla kuin porvarillisiakin).

Venäjä on vielä niin nuori teollisuusmaa, ettei siellä toistaiseksi ole kasvanut paljonkaan n. s. »luokkatietoista» työväkeä, joka lujasti järjestyneenä olisi voinut toimia jonkun selvästi määrätyn yhteiskunnallisen ohjelman toteuttamiseksi. Nyt, valittavat ei-bolshevikkiset sosialistit yhdestä suusta, ovat bolshevikit diktaatturillaan hävittäneet Venäjän työväenjärjestöjen kaiken itsenäisen vaikutusvallan.

Katsokaamme.

Työmiehiltä on näet riistetty kaikki itsenäisyys mielipiteissään ja töissään. Neuvosto-Venäjä on kivettynyt kankeaksi virkavaltaisuudeksi, jolla on tsaarin aikaisen byrokratian kaikki huonot puolet, mutta ei sen hyviä. Työväen ammatilliset ja valtiolliset järjestöt ovat muutetut neuvostohallituksen alavirastoiksi ja totteleviksi äänestyskoneiksi, joita ohjataan ylhäältäpäin rautaisella kädellä, ja jotka armotta tukahuttavat jokaisen itsenäisen mielipiteen ilmauksen. Työväenpuolueet, jotka eivät väriltään ole täysin bolshevistisia, seli-

tetään ilman muuta »vastavallankumoukselliseksi» ja hajoitetaan asevoimin; niiden jäseniä vainotaan säälimättä. Ammattiyhdistysten ja tehdaskomiteain johdosta erottivat bolshevikit epämieluisat ainekset asettaen ilman muuta tilalle omia miehiään — edustamaan »kansaa».

Tällaisen »edustuksen» nurinkurisuus kävi varsin räikeäksi silloin, kun vanhan armeijan hajallelaskemisen johdosta suuret määrät sotateollisuustehtaita suljettiin ja työläiset siirtyivät muualle töihin, joten asianomaisten tehtaiden työväenyhdistykset siis kadottivat suurimman osan jäseniänsä, ellei usein kaikkiaakin. Bolshevikkien näissä tehtaissa muodostamat tehdaskomiteat jatkoivat siitä huolimatta toimintaansa nostaen suuret palkkansa valtion rahastosta, ja edelleenkin »edustaen» ja äänestään niin suuren työläismäärän puolesta, kuin mikä määrä tehtaissa oli työskennellyt ennen niiden sulkemista. Samalla tapaa pidättivät suljettujen tehtaiden ammattiyhdistysten neuvostot itsellään oikeuden edustaa edelleen jäseniä, joita todellisuudessa ei enää ollut lainkaan. Onhan luonnollista, että tällaiset neuvostobyrokratian bolshevistiset virkakunnat toimivat ja käyttävät »äänioikeuttaan» herrojensa täydeksi tyytyväisyydeksi. Mitään vastenmielisiä yllätyksiä eivät siis tällaiset vaalit — yleisen ja yhtäläisen äänioikeuden irvikuvat — voi bolshevikiherroille valmistaa.

»Vallankumoukselliseksi» tunnustetuista on äänioikeus niillä, »jotka ansaitsevat toimeentulonsa yleishyödyllisellä työllä». Mutta mikä on »tuottavaa yleishyödyllistä työtä»? Se on varsin venyvä käsite. Ja yhtä venyvä on vaali-oikeutta vailla olevia koskeva määräys. Vaali-oikeutta vailla ovat ne, »jotka pitävät palkkatyöläisiä voittoa saadakseen». Käsityöläinen, jolla on yksi apulainen, eläneepä ja tunteneepä hän kuinka »proletaarisesti» tahansa, on ilman äänioikeutta. Vielä useampia köyhälistöläisiä tulee oikeudettomiksi sen määräyksen kautta, joka vie yksityiskauppiailta ja vähittäiskauppiailta äänioikeuden. Työläinen, joka joutuu työttömäksi ja henkensä pitimiksi alkaa kaupita vihanneksia tai sanomalehtiä, menettää äänioikeutensa.

¹⁾ Näistä haluamme erikoisesti mainita N. Strannikowin ja H. Weberin kirjoitukset Ruotsin sosialidemokratien aikakauskirjassa »Tiden» sekä »Venäjän ensimmäisen marxilaisen» P. Struwen kirjoituksen tanskalaisessa aikakauskirjassa »Samtiden», samoin norjalaisen sosialistin Punterwoldin uissa Suomenkin lehdissä julaistut kuvaukset oloista Neuvosto-Venäjällä, sekä vielä saksalaisen sosialistijohtajan Kautskyn kirjoitukset Venäjän köyhälistödiktatuurista.

Muuan toinen säädös vie äänioikeuden jokaiselta, »jolla on työttömiä tuloja, esim. pääoman korkoa, liikevoittoa, omaisuustuloja». Nyt moni työmies, varsinkin pikkukaupungeissa, omistaa pienen talon. Toimeentuloaan auttaakseen ottaa hän vuokralaisia. Seuraus on, että hän menettää äänioikeutensa. Sama on seuraus esim. säästöpankkikirjan omistamisesta. Näkee, miten vähän tarvitsee tullakseen neuvostotasavallan vaalijärjestyksen mukaan leimatuksi kapitalistiksi ja menettääkseen kansalaisoikeutensa.

Vaalioikeutta koskevat määräykset avaavat oven mitä räikeimmälle mielivallalle, eikä koskaan, kuten saksalainen sosialistijohtaja Kautsky nimenomaan korostaa, voida venäläisen työväenluokan oikeustajuntaa pakottaa pitämään niitä oikeudenmukaisina.

Eivätkä äänioikeuden riistämiset kohdistu yksinomaan tiettyihin henkilöihin, jotka olisivat tehneet muka rangaistavia tekoja hallitusta vastaan (sellaiset henkilöt poistetaan tuosta ihanneyhteiskunnasta muutta mutkitta), vaan ne sovelletaan myös kokonasiin *ryhmiin* ja *puolueisiin*, »jotka käyttäisivät kansalaisoikeuksiaan väärin kommunistisen vallankumouksen vahingoksi», kuten neuvostotasavallan valtiomuodon 23 §:ssä sanotaan. Siten esim. erotettiin kesäkuussa 1918 »yleisvenäläisestä toimeenpanevasta keskuskomiteasta» pois sosialivallankumouksellisten ja menshevikkien (s. o. oikeisto- ja keskustasosialistien) edustajat. Yhtä kyytiä menettivät sanotut puolueet edustajapaikkansa kaikkialla muuallakin, samoin kuin näiden puolueiden jäsenet äänioikeutensa.

Tällaisella menettelyllä bolshevikit vaimentavat arkailematta kaiken vastustuksen ja arvostelun.

Bolshevikit ovat siis saattaneet Venäjän työväenluokan sellaiseen asemaan, että se — kokonaisuutena katsoen — on täydelleen ilman itsenäistä valtiollista vaikutusvaltaa. *Työväenluokan nimeä käytetään epärehellisesti, kuten väärää leimasinta, vahvistamaan neuvostoherrojen päätöksiä.* Näin ollen on oikeastaan aivan väärin nimittää bolshevikki-Venäjän hallitusjärjestelmää edes köyhälistön diktatuuriksi eli kaikkivallaksi, koska se on mitä räikeintä, vaikka verrattain hyvin naamioitua, harvainvaltaa, missä köyhälistöluokalla kokonaisuutena

on tuskin mitään sanottavaa. Bolshevikkien luokkavalta on paljasta teatteri-ilveilyä, jota alhaisella sivistystasolla oleva kansa ei vielä ymmärrä.

Katsokaamme nyt, millä seurauksilla bolshevikkihallitus on huolehtinut työväenluokan aineellisista eduista. Yksi silmiinpistävä ja paljon puhuva tulos on se, että teollisuus-töväen lukumäärä on huomasti alentunut, työläisten täytyessä pyrkiä muualta saamaan leipäkannikkaansa. Otamme esimerkin Pietarista. Siellä oli keväällä 1917 noin 700,000 työläistä; syksyllä 1918 oli heitä ainoastaan noin 60,000, siis tuskin kymmenes osa ja näistäkin säännöllisesti noin 60% työttömiä. Moskovassa ja paikoin maaseudulla on tilanne vähän parempi, mutta monin paikoin paljon huonompi, joten Pietarin oloja voidaan pitää läpileikkauksena. Ja teollisuustyöväen lukumäärä alenee yhä päivä päivältä seurauksena teollisuuden surkeasta lamaannustilasta ja — nälästä. Joka vähänkin kykenee, koettaa pyrkiä maaseudulle talonpojille työhön tahi — kerjäämään. Jällelle teollisuuskeskuksiin jäävät etupäässä saamattomimmat, nuo ainaiset »työttömät». Ne elävät hallitusherrain armosta ja niistä muodostuu bolshevismmin varsinainen henkikaarti, jonka suhde herroihinsa on samansuuntainen kuin aikoinaan »Rooman kansan» suhde keisariajan vallantavoittelijoihin.

Tätä, kokoonpanoltaan puhtainta huligaani-laumaa, käytetään neuvostomahdin päätösten viimeisenä toimeenpanijana, — päätösten, jotka säännöllisesti täytyy toimeenpanna asevoimalla. Siten heitä lähetetään rintamalle rankaisemaan epäluotettavaa sotilasainesta, maaseudulle »järjestämään» maatyöläisiä, pieksämään ja murhaamaan talonpoikia, sekä »pakkoluovuttamaan» viljaa. Viljaryöstöt muodostuvat usein aseelliseksi taisteluiksi, — talonpojat näet eivät luonnollisestikaan halua ilmaiseksi elättää kaupunkien jätkälaumoja. Lenin itse on kerran sanonut: »Kun valitetaan, että meidän viljankeruuretkeläisemme usein juovat itsensä humalaan ja tekevät murhapolttoja ja ryöstöjä, niin on tämä valitettavasti totta.»

Kaupunkeihin loppujen lopuksi siivilöityvä huligaaniaines muodostaa siis bolshevikkien varsinaisen ydinjoukon, sen »syvät rivit», »vallankumouksen suojelijat».

Vaaroja kasarmielämässä.

Uusille tulokkaille omistettu.

Kirj. jääk. luutn. *Kalervo Groundstroem.*

Kokemus on osoittanut, että kasarmielämä tarjoaa runsaasti tilaisuuksia sekä ruumiilliselle että henkiselle kehitykselle ja on omiaan avartamaan näköpiiriä. Mutta siitä huolimatta, että toverielämä kasarmissa on otollinen muoto hyvien vaikutteiden leviämiseksi, on toiselta puolen myöskin kokemuksen osoittama tosiasia, että juuri tämä sama toverielämä harhaan johdettuna on mitä herkin maaperä kaiken alhaisen ja kunnianttomuuden leviämiseksi.

Vaikka kasarmi, johon sotamies tulee, on kotoinen, suomalainen, ei se kuitenkaan ole sama kuin koti. Moni tulee ensi kertaa elämässään pidemmäksi ajaksi pois kotoaan. Paljon nutta on nähtävää ja kuultavaa, uteliaisuus herää ja nuori mieli ottaa vastaan halukkaasti uusia mielikuvia. Pahaa aavistamaton nuori mies omaksuu itselleen uusia tapoja ja harrastuksia. Silloin juuri monet huonot ja arvottomat harrastukset koettavat tyrkyttää itseään nuorelle tulokkaalle.

Senvuoksi vielä kerran: silmät auki! Katso ensin, sotapoika, mihin menet ja missä kuljeskelet. Siinulla on kunniallinen koti ja kunnan vanhemmat, ja sinun on pidettävä sitä kunniaa yllä. Käytä järkeäsi, niin huomaat, ettei huonoista tavoista ole mitään hyötyä. Pidä itsetuntosi valveilla, muista kotisi kunniaa ja koko kansasi kunniaa. Sinua tarvitaan koko kansan yhteistyöhön. Pidä varasi, ettei paikkasi jää täyttämättä!

En tahdo pitkästi ja yksityiskohtaisesti puhua niistä vaaroista, jotka sotilasta vaanivat. Niitä on paljon, ja jokainen tulee niiden kanssa tekemisiin. Vaarat ovat myös suureksi osaksi riippuvia eri yksilöistä: mikä yhdelle tuottaa vaikeuksia, voi toiselle olla helpoin asia maailmassa. Toinen on avomielen, toinen umpimielinen; toinen on luonnostaan rehellinen, toinen vastoin tahtoaankin viekkauteen kallistuva.

Silmäpalvelijaksi tulemisen vaara on sotaväessä sangen yleinen. Se johtuu siitä, että monet niistä jokapäiväisistä vaatimuksista, jotka sotamiehille asetetaan, ovat niin mitättömän yksinkertaisia, että ne usein tuntuvat turhantarkoilta ja tarkoituksettomilta, ja että sotamies senvuoksi täyttää ne ainoastaan silloin, kun esimies on läsnä, ja muulloin

jättää ne suorittamatta. Usein sattuu, että vastatulleet sotamiehet kysyvät »mitä varten tämä täytyy tehdä?» ja ovat täysin haluttomia suorittamaan järjettömältä näyttävää määräystä. Mutta niinpian kuin he saavat tietää sen tarkoituksen, ymmärtävät he, että se on järjellinen, ja kun he ovat palvelleet puolitoista vuotta, huomaavat he, että se on ollut erinomaisen hyvä harjoituskeino.

Sotamies on luottamushenkilö. Hänet asetetaan usein vartijaksi vastuunalaiseen paikkaan ja hänestä riippuu silloin tuon tärkeän paikan kohtalo. Nykyaikana on surullinen ilmiö se rehellisyyden häviäminen, mikä kaikissa piireissä on tavattavissa. Niinpä sotamieskin usein joutuu epärehellisuuden kiusaukseen ja vaaraan käyttää väärin sitä luottamusta, joka hänelle on annettu. Sotamies, johon ei voi luottaa, ei ole mikään sotamies. Hän on kurja ilmiö, joka suljetaan pois isänmaan vartijoiden rivistä.

Se vaara, joka sotamiestemme kimppuun kovimmin hyökkää ja saa aikaan enimmänsä turmiota, on epäsiiveellisyys. Sotamiesten vapaa-aika enimmäkseen iltaisin. Pimeillä kaduilla ja hämärissä nurkissa vaanii likaisia, alhaisia naisia, joiden kavalista viekotuskeinoista varsinkin maalta tulleilla miehillä usein ei ole aavistustakaan. Lukemattomat miehet, jotka ovat huonoista naisista saaneet vaikeita tauteja, ovat katkerasti valittaneet sitä, etteivät olleet kyenneet pitämään kurissa itseään. Mutta katumus on liian myöhäistä. Senvuoksi varo kulkuvasi vapaa-aikana! Sotamies on liian hyvä saastaisten naisten tahrattavaksi.

Kasarmin toveripiirissä keskustellaan tällaisista asioista enimmäkseen kevyesti ja leikkillisesti. Se kuuluu nuoren miehen luontoon. Mutta tiedän, että moni itsekseen ajattelee asiaa vakavammin, vaikeivät ajatukset päällepäin näy.

Vapaa-aikoinaan ei sotamiehen tarvitse tuntea itseään yksinäiseksi ja neuvottomaksi, sillä sotilaskodit, joita on paljon perustettu maassamme, ovat aina hyviä ajanviettopaikkoja. Sotilaskodissa on tilaisuus sekä leikkiliseen että vakavaan seurusteluun, ja se voi olla kotina monelle sellaiselle, joka kaipaa kotiaan joutuessaan sotilaselämän vaaroissa elämään.

Piirteitä ratsuväen historiasta.

Kirj. everstiluutnantti Ahrenberg.

II.

Röoman valtakunnan kukistumisen jälkeen hajosi armeijassakin luja roomalainen järjestelmä ja sen mukana ammatillinen sotilaskasvatus. Suuri »svabooda» levisi joka paikkaan; jokainen, joka vain kykeni saamaan kynsiinsä konin, oli oma ratsumiehensä, jos tahtoi ja milloin tahtoi. Kuninkaat, ruhtinaat ja heimopäälliköt saattoivat tosin kutsuntojen avulla koota varsin suuria joukkoja, mutta intendentuurin puutteessa niitä oli mahdoton kauan pitää koossa. Määrätyn lujan järjestelmän puute vaikeutti sotilaallista johtoa mitä suurimmassa määrin. Suuretkin taistelut muodostuivat hajallisiksi yhteentoiksi mies miestä vastaan. Satuma vaikutti usein ratkaisevasti. Yksi etu oli kuitenkin tällä järjestelmällä tai pikemminkin kaiken järjestelmän puutteella, — taistelussa vaadittiin mitä suurimmassa määrin yksityiseltä soturilta rohkeutta, voimaa ja taitoa. Tästä seurasi, että henkilökohtaiseen sotilaskasvatukseen oli kiinnitettävä aivan erikoista huomiota. Nyt laskettiin vankka pohja taitavuudelle aseitten käytössä, ratsastustaidolle ja hevosen kaikinpuoliselle tuntemiselle. Näillä aloilla saavutettu taito oli kaiken viisauden alku ja sen lisäksi alituinen ilon ja mielihyvän lähde. Sota ei enää ollut kova välttämättömyys, vaan muodostui se jokapäiväiseksi työksi, vieläpä huviksikin. Sotien puutteessa koetettiin saada aikaan yksityisiä kahakoita ja riutoja, panna toimeen ryöstöretkiä tahi turnajaisia.

Keskiaikainen ratsumies oli raskas, kiireestä kantapäähän rautaan puettu ratsastaja. Aluksi muodosti varustuksen sosisopa (panssaripaita), joka

ylhäällä muodosti päätä suojaavan hiipan. Käsivarsia ja sääriä, käsiä ja jalkateriä suojelivat metallirenkaista kudotut hansikkaat ja sukat. Sotisoivan

Keskiaikainen sosisopaan puettu ritari.

vahvistamiseksi kiinnitettiin sen ulkopintaan vielä raudasta tai jostakin muusta metallista tehtyjä levyjä, ja tästä muodostui vähitellen täydellinen levyvarustus suljetuine kypärineen. Myöskin hevonen sai nahkasta tai metallista laaditun panssarin. Ratsumiehellä oli kilpi, vankkarakenteinen keihäs, kahdenkäden käytettävä suora miekka, usein vielä sotakirves, nuija tai vasara sekä tikari. On selvää, että tuolla tavoin varustettu ratsumies ei juuri voinut taistella jalan. Myöskin hevoset olivat muodoltaan raskaita ja jokseenkin pieniä. Marssitahti oli juoksu, taistelutahti ravi, joskus raskas laukka. Keskiajan lopulla kävi varustus niin raskaaksi (n. s. maksimilianinen varustus), että 2 à 3 tuntia kauemmin kestävää marssia tai taistelua pidettiin aivan luonnottomana.

Tähän aikaan oli hallitusvalta useimmissa maissa päässyt vankalle pohjalle, ja vakinaisia sotajoukkoja alettiin muodostaa. Etunenässä kävi Ranska, joka muodosti vakinaisen raskaan ratsuväen

Gens d'armes (asemiehet).

Nämä ratsumiehet olivat hiukan keveämmin aseistetut kuin kutsunnan kautta saadut ratsastajat; aseena oli heillä keihäs, miekka ja tikari. Heidän joukko-osastonsa muodostettiin värväämällä pääasiallisesti alemman aatelin keskuudesta, ja heidät ryhmitettiin kapteenien komentamiin n. 100-miehisijän komppaniioihin. Komppaniat jaettiin

Ritari keskiajan lopulta.

kahteen osastoon, joilla kumpaisellakin oli lippunsa (ratsuväen lippu ranskaksi cornette), ja tämän mu-

kaan nimitettiin sekä osastoa että sen johtajaa kornetiksi.

Gens d'armes'it (santarmit) muodostivat yhden, heidän palvelijansa («veitsimiehet») tai muut kevyemmin aseistetut, usein jousella tai pyssyllä varustetut ratsumiehet, toisen kornetin. Myöhemmin santarmit koottiin rykmentteihin, saivat yhtenäisen aseistuksen ja puvun sekä sulivat yhteen muun raskaan ratsuväen kanssa, missä santarmirykmentteillä aina kuitenkin oli kunniasija. Vuodesta 1789 on heidän nimensä ollut kyrassierit. 1791 asetettiin Ranskassa uusia santarmeja, joiden tarkoituksena nyt oli olla poliisivoiman taattuna ja hyvin aseistettuna apuväkenä, ja tässä muodossaan on santarmien kerran niin kunniakas nimitys meillä muuttunut häväistysnimeksi. Vain Preussissa on vielä pieni joukko, hovisantarmit, joka vastaa nimen alkuperäistä merkitystä. Vastaavia joukko-osastoja nimitetään yhä vielä Englannissa, Itävallassa ja Baijerissa jousimiehiksi.

Rautu.

8:nnen jääkäripataljoonan osanotto sen valtauksen.

Kirj. L-t O-h.

II.

2. IV. 18—4. IV. 18. seurasi «suhteellisesti» rauhallinen aika. Kiväärinratinaa tosin aamusta iltaan ja illasta aamuun, johon aika-ajoin konekiväärien säännöllinen takutus ja punikkien lyhyiden 7,5 cm tykkien pamaukset ja ammusten räjähdykset yhtyivät. Öisin tuli lisäksi punikkien ilotulitus asemalla, jolloin jokin heidän sytyttämistään lukuisista aseman rakennuksista punasi liekeillään pilvisen, sumuisen taivaan.

Päivän aikaan näytti siltä kuin punikit olisivat kovassa touhussa vetureineen ja vaunuineen valmistelleet mahdollisesti uhkarohkeata lähtöä Raasuliin päin panssaroidussa junassa. Eteläänpäin käännetystä veturista puhkui sankka savu ja höyry aivan kuin matkalle lähtevästä. Kaiken varalta ryhtyi jääk. patl. 8. vastatoimenpiteisiin. Noin 1500 m asemalta etelään poistettiin kiskot sopivan kaarteon kohdalta ja asemat järjestettiin valmiiksi suistunutta junaa pommittamaan. 3. IV. 18. sai 3 kompp. mukana 2 konekivääriä myöskin määräyksen varmistaa etelään johtavat päätiet, alkaen maantiestä Rautu—Pietari (mukaanl.) aina rautatiehen Rautu—Pietari (mukaanl.).

Punaisten asema ei voinut enää olla mikään keuhuttava. Joka suunnalle oli yhteys täydellisesti katkaistu. Panssarijuna, joka toi muonaa ja tykistöampumatarpeita, noita punikkien ainoita rohkaisijoita, kaapattiin kesken kaiken. Suuri lauma ahtaalle ahdettuina ei voisi enää kovin kauan viihtyä lymyapaikoissaan, vaan tulisi ennen pitkää joko antautumaan tai yrittämään ulos, jolloin sen hukka perisi.

Mutta ennenkuin punikit itse olivat ehtineet tehdä murtautumisyritystään, tuli rykmentistä 4. IV. 18. klo 12 päivällä käsky samana päivänä klo 5 i. p. alkavaan yleiseen hyökkäykseen («joka suunnalta yhtäkaaa»). Tykistövalmistuksen piti alkaa klo 12 päivällä, ja klo 5 i. p. piti jalkaväen olla «sellaisissa asemissa, mistä voi yleisen hyökkäyksen alkaa».

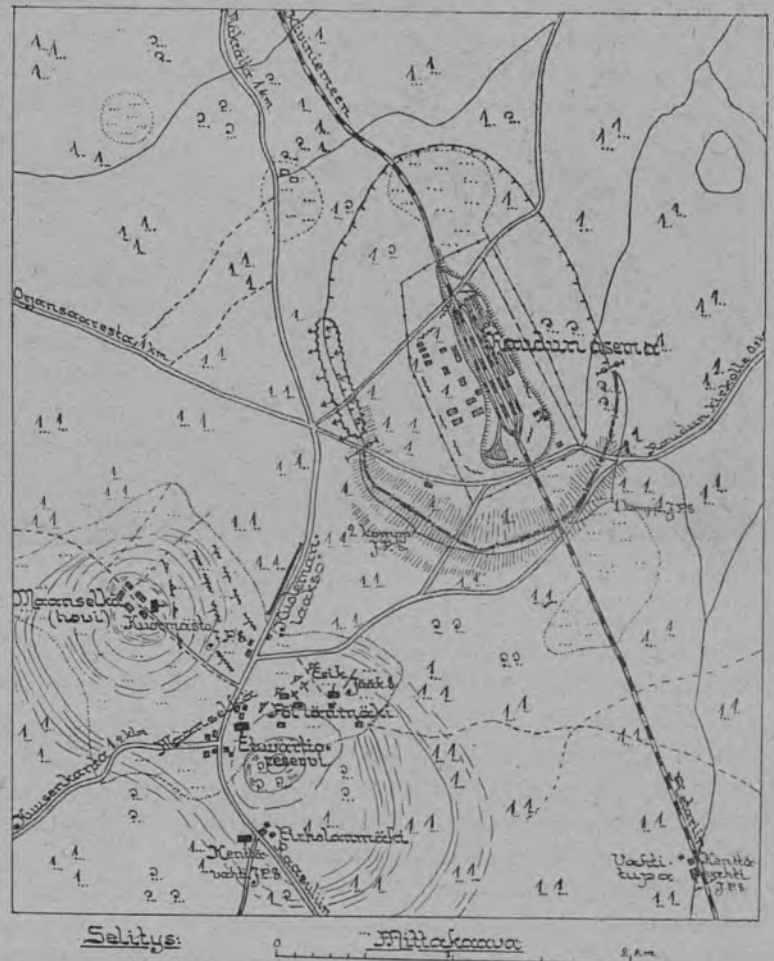
Vuoritykki, raskas patteri ja haupitsi-patteri koettivat tehdä parastaan, mutta ammusten puute ja huonot tähtäysasemat kai olivat haittana, koska vain silloin tällöin tärähti ja taas oli rauhallista eikä laukaustenkaan vaikutus ollut aivan täsmällinen.

Hyökkäys alkoikin täsmälleen klo 5 i. p. 8:nnen

jääk. patl. 1. ja 2. kompp. alkoivat edetä ryhmit-
tään konekiväärien tukiessa etenemistä korkeam-
malla olevista asemista. Heti alusta alkaen oli
vihollisen tuli erittäin voimakas tehden melkein
aukealla, viholliseen päin viettävällä
rinteellä surkeata jälkeä. 2. kompp.
päällikkö luutn. Ahlroth haavoittui
heti hyökkäyksen alkaessa. Tap-
pioista huolimatta etenivät kuiten-
kin komppaniat konekiväärien yhä
edelleen tukiessa hyökkäystä. —
Klo 7 i. p. olivat molemmat kompp-
paniat jo edenneet melkein ratapi-
haan saakka, 2. kompp. aivan vetu-
ritallin äärelle. Mutta vihollisen tuli
oli tehnyt tiilillä panssaroiduista
asemista hävittävä jälkeä, rivit oli-
vat harventuneet arveluttavassa
määrässä. 1. kompp. johtaja, kap-
teeni Koskenalho oli kaatunut,
komppaniassa ei ollut yhtään up-
seeria jällellä; 2. kompp. johtaja oli
jo aivan hyökkäyksen alussa haa-
voittunut, varakomppanianjohtaja
luutn. Hakkarainen kaatui vähän
myöhemmin, komppaniassa oli vain
kaksi kantajääkäriä jällellä. Vihol-
lisen tuli pysyi entisellään ja klo 7,30
tuli molemmilta sivustoilta jota-
kuinkin yhtäaikaa ilmoitus, että ne
ovat avonaisia, omien vierusjoukko-
jen kanssa ei ole minkäänlaista kos-
ketusta eikä yhteyttä. — Eikä yri-
tyksistä huolimatta yhteyttä saatu-
kaan, vierusjoukot olivat jo vetäyty-
neet entisiin aseimiinsa. — Syöstäkö
nyt näillä kahden komppanian jää-
nöksillä vihollisen tiilimuureja vas-
taan? Siinä olisi mennyt jäännöskin.

Vielä kerran oli siis palattava entisiin asemiin,
missä kävi selville, että kummassakin komppaniassa
vielä oli noin 70 ehjää miestä jällellä 140:stä. Siis
toinen puoli jällellä; mutta vielä tämä toinenkin
puoli tappelee ja voittaa, kun vain harkiten ja
järkeä käyttäen hyökkäys alusta alkaen suunni-
tellaan ja loppuunsooritetaan. Miksi ei 8:n
jääk. patl. ehdotuksen mukaan hyökkäystä alettu
aamulla vielä hämärän vallitessa, miksi ei hyök-
käystä suoritettu yksinomaan aseman länsipuol-
elta, jossa melkein asemarekennuksiin saakka
ulottuva metsä ja muutenkin suojaa tarjoava mai-

sema olisi tehnyt mahdolliseksi mitättömän pienillä
tappioilla edetä aivan aseman päärakennusten ää-
relle, josta yllättävällä rynnäköllä ilman tykistö-
valmistustakin asema vähäisellä vaivalla olisi ollut

valkoisten hallussa? — Uuden yrityksen täytyi ta-
pahtua tätä tietä.

Kului yö, asemalla roihusivat valtavat tulipalon
liekit. Klo 8 a.p. 5. IV. 18. tuli 8:nnen jääk. patl.
esikuntaan ilmoitus, että punikit yrittävät tunkeu-
tua ulos asemalta länteenpäin Maanselkää kohden.
Piiritysrenkas oli jo murtunut noin 500 m vasem-
malle 8:nnen jääk. patl. vasemmasta siivestä, jossa
K:läisten harva rintama ei voinut vastustaa monessa
linjassa perättäin hyökkäävää vihollista. Metsä
Maanselän ja aseman välillä, noin 1 km
itään Maanselästä oli jo täynnään punikkeja, jotka

tästä lähtivät etenemään kohti Maanselkää ja Pietariin päin vievää tietä pitkin. Maanselässä vihollisella ei tällä hetkellä paljon ollut vastusta.

„Kuoleman laakso“.

Siellä oli 8:nnen jääk. patl. vaihtoreservi, 30 miestä ja 2 konekivääriä, sillä edellisistä tappioista oli tämä supistunut näin vähään. Sitäpaitsi oli siellä kaikki pataljoonan hevosmiehet, kokit, suutarit ja räätälit. Noin 1 km kaakkoon Maanselästä oli Pietarin maantien varrella 3. kompp. maantien ja rautatien varressa olevien kenttävahtien reservi: 1 joukkue, noin 40 miestä.

Punikkien rivit tulivat jo ulos metsästä kohti Maanselkää, etumaisissa riveissä naisia ja lapsia, joiden turvassa varsinaiset hyökkäävät rivit koettivat edetä mahdollisimman lähelle. Mutta samassa olivat kaikki 8:nnen jääk. patl. Maanselässä olevat miehet komppaniaväepelien johdolla asemassa avaten tulen eteneviä punikkien rivejä vastaan. Vihollisen taajat ja monikertaiset rivit pääsivät kuitenkin etenemään aivan lähelle Maanselkää yrittäen sitä tietä murtautua etelään päin; toinen konekivääri, jonka koko miehistö oli jo joutunut taistelukyvyttömäksi, joutui heidän haltuunsa, kuitenkin ilman syöttäjää. Mutta valkoiset taistelivat yhä edelleen.

8:nnen jääk. patl. esikunnasta, joka oli 1,5 km kaakkoon Maanselästä Pöllänmäessä, oli tällä välin annettu määräys rautatien varressa olevan kenttävahdin kahdelle konekiväärille saapua mah-

dollisimman pian 3. kompp. kenttävahtien reservin Pöllänmäessä olevaan ketjuun. Nämä saapuivat oikeaan aikaan. Kahdelta suunnalta joutui vihollinen nyt tulen alaiseksi. Pöllänmäestä ampuivat konekiväärin murhaavaa sivustatulta Maanselästä etelään yrittävää vihollista vastaan. Kasoittain kaatui punikkeja. Heidän tiensä oli tältä kohdalta katkaistu, jonka vuoksi he yrittivät alempana laakson syvimmältä kohdalta vähän idempänä Maanselästä. Mutta tämäkin yritys onnistui yhtä huonosti. Pöllänmäen ketju ja konekiväärin hyökkäsivät lähemmäksi päästen vaikuttamaan tähän saakka suojattuun laakson pohjaan saakka. Tie oli täälläkin tukossa. Maanselän rinteitten alapuolella, itäpuolella, olevat vihollisen osat

saivat osakseen yhtä murhaavan tulen sekä Maanselästä että Pöllänmäestä. Tänne muodostui oikea »Kuoleman laakso», missä asemalta tulevalla valta- maantiellä lähimpine ympäristöineen oli ruumisruumiin vieressä.

Kun punikit aamulla alkoivat hyökätä ulos asemalta, kiiruhti 8:nnen jääk. patl. 1. kompp. heti perässä saapuen ensimmäisenä asemalle, jossa punikit

Raudun asema palaa.

lähtiessään olivat sytyttäneet kymmenittäin patruunalastissa olevia rautatievaunuja tuleen. Palavat vaunut irroitti 1. kompp. vielä tulen vallassa olemattomista pelastaen siten suuret määrät rauta-

tiekalustoa ja ampumatarpeita hukkaan joutumasta.

2. kompp. alkoi myöskin oikeaan aikaan, heti hyökkäyksen alussa, tehokkaan vihollisen vasemman sivustan ahdistamisen. Heti aseman länsipuolella olevassa metsässä alkoi vihollisen takaa-ajo tuottaen sille tappiota, joista selvintä kieltä puhuivat taajasti metsään jääneet vihollisten ruu- mit.

Vihdoin iltapäivällä klo 3,30 tunsu vihollinen kärsineensä niin paljon tappioita, että nosti valkoisen lipun antautumisen merkiksi.

Tähänastiset kertomukset ovat maininneet taistelun päättyneen klo 1,00 i. p., mutta 8. jääk. patl. oli silloin vielä taistelussa ottaen vangit klo 3,30 i. p. Sen päävoimat olivat silloin yhä vielä »Kuoleman laaksossa» keskellä suunnatonta kaatuneitten määrää — 800 vankia ja suuri määrä kaikenlaatuista sotatavaraa yksistään »Kuoleman laaksosta»; satoja kivääreitä, karbiineja, kymmeniä hevosia ja rekiä ampumatarpeineen, konekivääreitä y. m. Pääsaalis oli tietysti koottavissa asemalla, missä

vallitsi hirveä sekasorto ja hävityksen kauhistus. Kun tämä vähitellen selkeni, kävi ilmi, että punikki oli jättänyt jälkeensä 14 7,5 cm lyhyttä tykkiä, (joiden lukot tosin oli heitetty kaivoon, mutta erään vangin ilmoituksen perusteella löydettiin ja ongittiin ylös), suunnaton määrä mitä erilaatuisimpia kivääreitä ja karbiineja, konekivääreitä useita kymmeniä, kivääripatruunoita vaunulastittain ja heitettyinä kasoihin sinne tänne ympäri maailmaa, tuhansia kiloja räjähdysaineita, hevosia y. m. y. m.

Vihollisen tappiot olivat olleet suuret. Yksistään Maanselän rinteillä ja »Kuoleman laaksossa» oli noin 400 kaatunutta; siihen lisäksi metsässä heti aseman länsipuolella ja itse asemalla useita satoja, jotka asemalla olivat osittain ladotut vajoihin kuin halot pinoon. — 8:nneen jääkäripataljoonan tappiot koko taisteluiden aikana olivat 119 kaatunutta ja 165 haavoittunutta. Vihollisen tappioihin nähden olivat nämä tosin pienet, mutta olisivat voineet olla vieläkin pienemmät, jos koko piiritysjoukkoa olisi kehittyneemmän taktiikan mukaisesti käytetty.

Syöksyjoukot.

Kirj. Jääk. luutn. I. Järvinen.

I.

1. Huukan niiden historiallisista edellytyksistä.

Niinkauankuin sotaa käytiin aseilla, joiden vaikutus suuremmilla etäisyyksillä oli aivan tehoton, etsittiin taistelupaikaksi aina avoimia kenttiä, joissa johtajat henkilökohtaisesti johti-

vat taistelua ja voivat samalla pitää silmällä joukkojensa liikkeitä. Joukot iskivät yhteen suljettuina rivistöinä ja taistelut ratkaistiin usein käsikähmässä miekoilla ja pistoaseilla. Tällaisessa sodankäynnissä näytteli ratsuväki tärkeintä osaa, ollen avoimessa kenttätaistelussa jalkaväkeen nähden suuresti ylivoimainen. (Niin esimerkiksi Breitenfeldin taistelussa 30-vuotisessa sodassa.) Kun taistelu oli loppunut, asettuivat joukot hyvin varustettuihin leireihin lepäämään ja voimistumaan, käydäkseen

Suojeluskuntiemme nyt vähitellen saatua miehistönsä kantajoukon harjoitetuksi voitaneen ainakin siellä, missä sopivia opettajavoimia on käytettävissä, ajatella myöskin suojeluskunnan valiomiehistöä kootun erikoisen syöksyjoukon muodostamista, jonka kouluutus luonnollisesti silloin on sovitettava meidän erikoisia olojamme vastaavaksi. Joka tapauksessa on varmaan opettavaa saada kuulla, miten jääkärimme Saksassa saivat opetusta »Stoss-Trupperin» tehtävissä, ja miten tällaiset valiojoukot maailmansodan rintamalla toimivat.

sopivan tilaisuuden sat- tuessa uudelleen tois- tensa kimppuun.

Tiedustelusta pitivät huolen hyvin palkatut vakoojat, jotka toimivat vihollisleirissä kaupusteli-joina t. m. s. Vakoojat olivat kuitenkin usein epäluotettavia, antautuen ahneudessaan kum-

paisenkin puolueen palvelukseen ja ollen siten enem- män vahingoksi kuin hyödyksi. Nykyaikana tällai- nen vakoilu on rintama-alueella aivan mahdoton, sivilisteiltä kun on pääsy 8 à 10 kilometriä lä- hemmäksi rintamaa ankarasti kielletty. Sentäh- den on täytynyt turvautua muihin keinoihin vi- hollisen aikeitten selville saamiseksi. Tiedustelu jaetaan nykyaikana seuraaviin ryhmiin: partio- tiedustelu, ilmatiedustelu, pyöräily- ja hiihto- tiedustelu, ratsuväkitiedustelu, kaukotiedustelu,

lähtiedustelu, taistelutiedustelu ja jalkaväki-patrullit.

Ratsuväen käyttö taistelussa jää yhä enemmän syrjään. Ainoa mahdollisuus, missä ratsuväki saattaa joutua taisteluun vihollisen kanssa, on marssilla karkijoukkona ollessaan, takaa-ajossa ja ratsuväkipatrulleissa liikennesodassa. Jos ratsuväki joutuu kenttätaisteluun, toimii se jalan, käyttäen aseenaan lyhyttä karbiinia.

Ratsuväen paikka ei ole voinut taistelussa jäädä avonaiseksi, vaan on sen sijalle täytynyt löytää vastine, joka kykenee täyttämään sen paikan niin hyvin tiedusteluun kuin äkkihyökkäyksiin ja yllätyksiinkin nähden. Täysiarvoisen vastineen on taktiikka tähän tarkoitukseen löytänyt syöksyjoukoista (saksaksi Stoss-1. Sturm-Truppe). Etenkin tiedusteluun ja patrulleeraukseen nähden sekä liikenne- että asemasodassa on se osoittautunut alallaan voittamattomaksi.

2. Syöksyjoukon kokoonpano.

Meillä ei vielä ole ehditty syöksyjoukkojen harjoitukseen kiinnittää suurempaa huomiota, jonkaltähden en voi turvautua kotoisiin kokemuksiimme tässä asiassa. Saksan armeijassa olivat syöksyjoukot, kuten tunnettua, kehittyneet taidossaan tavattoman pitkälle. Siksi pä nojaudunkin niihin tietoihin ja kokemuksiin, joita rintamalla sain, kuuluesani pidemmän aikaa 27 Jääkäripataljoonan syöksyjoukkoon ja ottaessani sen mukana osaa useihin mallikelpoisesti onnistuneihin tiedustelu- ja patrulliretkiin.

Pienin syöksyjoukon esiintymismuoto on n. s. komppanian syöksyjoukko. Siihen kuuluu 10 à 15 parasta miestä komppaniasta, johtajanaan joku etevimmistä aliupseereista tai varaväepeleistä, saattaapa myös joku nuorempi upseeri komppaniassa toimia sen vanhempana johtajana. Eri komppanioitten syöksyjoukot muodostavat yhdistettyinä

pataljoonan syöksyjoukon, johon kuuluu 40 à 60 miestä, johtajana joku etevimmistä ja rohkeimmista upseereista. Syöksyjoukkoon kuuluvalta mieheltä vaaditaan ensi sijassa rohkeutta, päättäväisyyttä ja ehdotonta kuuliaisuutta. Pelkurit tai muuten huonot sotamiehet pysykööt kaukana syöksyjoukon kunniakkaista riveistä. Mies, joka liittyy syöksyjoukkoon, on tietoinen siitä, että hän on lähinnä kuolemaa, mutta myös ylinnä kunniaa. Hän tuntee itsensä ylpeäksi toisten rinnalla, mutta pikkumaisuus ja sanoilla suureteleminen on hänelle outoa. Sotilaan pitää myöskin aina muistaa, että tie korotuksiin, varsinkin rintamalla, kulkee syöksyjoukon kautta.

3. Syöksyjoukon varustus ja aseistus.

Syöksyjoukon varustus ja aseistus poikkeaa sangen paljon tavallisen jalkaväen varustuksista. Syöksyjoukon varustuksen pitää olla mahdollisimman täydellinen, olematta silti raskas ja epämuksava. Mies, joka on valmis uhmaamaan kymmekertaista vihollista, vieläpä kuolemaakin, on Saksan armeijassa varustettu seuraavalla tavalla: jallassa nauhakengät ja kierresäärykset, päällä kenttäpuku, kenttälakki tai teräskypäri; vyö, jossa on kirves tai lapio, leipälaukku, kaasunaamari ja piikkilankasakset. Aseistus käsittää kiväärin tai pistoolin, pistimen ja käsipommeja, jotka kannetaan kaulaan tai selkään ripustetuissa pusseissa. Johtajalla on pistooli, valopistooli, kiikari ja pari käsipommia, mutta vallitusasetta, kivääriä ja pommipusseja ei hänellä ole. Joka miehellä on leipälaukussa parin päivän ruoka-annos. Kiväärin patruunia on taskuissa ja leipälaukussa n. 50 à 80 kpl. Jos on kysymyksessä pidempiaikainen retki, on jokaisella telttakangas ja viltti rullalle käärittynä olalla oikealta vasemmalle. Näin varustettuna on syöksyjoukon sotilas valmis antamaan ja ottamaan vastaan kaikkia, mitä sodassa voi tulla kysymykseen.

Rintamajuttuja vapaussodasta.

Rauhoitus. Pullilanmäellä vei muuan jääkäri-luutnantti äärimmäisen tärkeään vahtipaikkaan kourallisen nahkapoikia, jotka näyttivät ottavan koko homman aivan leikin kannalta. Kun jääkäri tällöin katsoi asiakseen muistuttaa, että tämän vartioston valppau-

desta riippui koko sen rintaman turvallisuus, heilautti poikien ryhmäpäällikkö huolettomasti kättään ja jotain asennotapaista tavoitellen »rohkaisi» jääkäriä leppeimällä äänellään:

— Herra luutnantti hengittää vain vapaasti.

(K.A.-L.).

Tämä numero ilmestyy laajennetussa koossa vapaussodan kunniakkaan päättymisen muistoksi.

Sotilaselämää itäisellä rajallamme.

Kuvia Kellomäen sotilaskodista.

Kellomäen sotilaskoti.
Tämä sotilaskoti on tullut rajaseudun sotilaitten
juhla- ja joutoaikojen viettopaikaksi.

Kellomäen sotilaskodin johtokunta.

Sotilailla on tilaisuus harjoittaa pianonsoittoakin
ja saavat he siinä samoinkuin laulussa erikoista
opetusta, minkä sotilaskoti järjestää.

Paitsi tavallisia virvokkeita tarjotaan sotilas-
kodissa myöskin maitoa.

Terijoen kirkon edusta sotilasjumalanpalvelus-
luksen aikana.

Kornetti vapaaherra Bertel Gripenberg.

Omin voimin.

Juhlaruno

Hämeenläänin suojeluskuntakoulun päättäjäisjuhlassa Hämeenlinnassa 11. XII. 1918.

Kirjoittanut Sääksmäen Saarioispuolen aluepäällikkö, kornetti, vapaaherra Bertel Gripenberg.

Runoilija, joka on Suomen ruotsinkielisen kirjallisuuden merkkimiehiä, on hyväntahtoisesti luovuttanut tämän komean runonsa — ainoan, minkä toistaiseksi on suomenkielellä kirjoittanut — julkaistavaksemme. Sen uljas uhkamieli herättäneen vastakaikua kaikissa Suomen miehissä, jotka ovat valmiit isiensä maata verin varjelemaan alati uhkaavalta punaiselta vaaralta.

Älä unhoita koskaan, Suomenmaa,
punarosvojen ilkitöitä,
punaorjuuden aikaa katkeraa
ja kaameita kauhunöitä,
kun vuoti virtana vuolaana vaan
maan kallein ja parhain veri —
ei kuole se muisto milloinkaan,
se on syvä kuin pohjaton meri.

Se mustana myrkkynä merkkinsä syö
vielä suoniin nousevan Suomen.
Niin pitkä oli se kahun yö
ja pilvessä koittavi huomen.
Viel mainingit taistelun aaltoa,
vielä vapisee maailman manner,
ei maailma vieläkkään rauhaa saa,
se on vieläkin taistelutanner.

Viel on maailma vaarojen vallassa
ja täynnään tulta ja tuskaa,
joka puolella roistojen hallussa
se meitäkin vielä uhkaa.

Ei muualta apua tarjota nyt,
oma voima on turvamme aino —
ei vihamies viel ole väsynyt,
hän vielä vaanii ja vainoo.

Vaan vahva on kansa mi vankkana
omaa voimaan varmasti luottaa
ja liittyy muurina sankkana,
joka kaikki yhteen juottaa
omaa maata ja kotia puolustamaan,
omin käsin aseisiin tarttuu.
Siinä taistossa puolesta synnyinmaan
omat voimamme kasvaa ja karttuu.

Vielä henki valkoisen armeijan
on elossa Hämeen mailla,
vielä aseet on käsissä voittajan,
ei maa ole turvaa vailla.
Ei vajota maamme saa milloinkaan
enää kurjuuteen punaisen rämeen!
Siis aseisiin, riviin, rintamaan,
pojat urheat valkoisen Hämeen!

Sananen Kotkan suojeluskunnasta.

Kotkaa on aina, syystä kyllä, pidetty maamme punaisimpana kolkkana. Ovathan täältä saaneet alkunsa monet »suuret tapahtumat». Sitäpaitsi on ympäri maamme rauhaa ja yhteiskunnallista järjestystä rakastavalla kansanaineksella hyvinkin surulliset muistot kotkalaisista »rankaisuretkikunnista», jotka »retkuilivat» aina kauaksi Kuopioon asti. Mutta niin punainen ei kaikesta huolimatta kuitenkaan Kotka ole, ettei täällä vilahtaisi edes vähän valkoistakin. Jo lokakuussa 1917 pantiin täällä alulle suojeluskuntakin, josta toivottiin saatavan yhteinen side järkevien sosialistien ja porvarien välille. Yhteistyön ajatus kuitenkin raukesi, kuten luonnollista olikin, tyhjiin. Näin olojen pakosta täytyi suojeluskunnan toiminnan muodostua aivan salaiseksi. Suojeluskunnan päänä oli eversti Sucksdorff, ja liittyi siihen vähän ajan kuluessa noin 90 miestä. Se piti harjoituksiaan voimisteluseuran nimellä enimmäkseen sisällä, joskus kuitenkin myöskin erällä saarella ulkonakin. Aseista oli luonnollisesti kova puute. Kiväärejä ei ollut kuin nimeksi, eikä kaikille riittänyt edes lyhyitä aseitakaan. Niitä koetettiin kyllä tuoda maihin marraskuun »suurlakon» aikana mereltä käsin, mutta joutuivat ne »väärään kurkuun», ja hommaajat olivat vähällä joutua kiikkiin, mutta pääsivät eräiden kaupunkilaisten avulla livistämään.

Kapinan alkaessa valittiin suojeluskunnalle var-

Ensimmäinen komppania.

Komppanian päällikkö on vapaussodan pisin soturi J. Lönnblad, joka Peräpohjolasta saakka matkassa oltauan joutui lopuksi vielä kotikaupunkiaankin vapauttamaan.

sinainen esikuntakin, mutta kun pian alkoi käydä selväksi, ettei suojeluskunta täällä voinut paljoakaan saada aikaan, alkoivat suojeluskuntalaiset toinen toisensa jälkeen pyrkiä muualla aktiiviseen toimintaan. Ensimmäinen suuntautui retki Loviisaan,

mutta kun se epäonnistui, hajosivat suojeluskuntalaiset; mikä meni pohjoiseen rintamalle, mikä Pellinkiin ja sieltä Suursaaren kautta Viroon, josta sitten palasivat saksalaisten kanssa Loviisaan ja kapinan loputtua kotiin. Esikuntakin poistui kaupungista etupäässä Savon rintamalle. Ainoastaan yksi

Lipun luovutus Kotkan suojeluskunnalle.
Lippu on kuvattuna ensimmäisellä sivulla.

jäi Kotkaan »siemeneksi». Hän sai apulaisekseen pari muuta henkilöä helmikuun puolivälissä ja tällaisena pysyi esikunta aina Kotkan vapautumiseen, toukokuun 4 päivän asti. Tällä »tynkäesikunnalla» oli kuitenkin sangen paljon tekemistä. Postinkuljetus rintamalle, rahain hankkiminen kaupungista poissaoleville suojeluskuntalaisille Suursaarelle ja Savitaipaleelle, raportit, maanalainen sanomalehti, vainottujen kätkeminen y. m. antoivat tarpeeksi puuhaa. Esikunnan »liikevaihto» nousikin pariin sataan tuhanteen markkaan. Tämäkin esikunta hajaantui huhtikuun 9 p., kun sen päällikkö, työnjohtaja A. R. Kankkunen vangittiin ja yhdessä kahdentoista muun »porvarin» kanssa vietiin pakotöihin Hillosensalmelle.

Koitti sitten toukokuun 4 p. Se oli Kotkan ihanimpia päiviä. Pari viikkoa melkein tyhjänä ollut kaupunki sai taas eloa ja vilkkautta. Kellareissa olijat kömpivät päivänvaloon lahtuneina ja parrottuneina. Sitä seuraava aika on tunnettu esikunnistaan, mahdollisista ja mahdottomista kanslioistaan sekä sekamelskastaan. Tätä murroskautta kesti onneksi vain kolme kuukautta. Suojeluskunnan miesluku kohosi heti toukokuun 4 p. tuntuvasti, eihän enää ollut mitään peljättävää. Jonkun ajan kuluttua rajoitettiin miesluku 150 mieheen, ja tällaisena pysyi suojeluskunta »kasarmikomppanian» nimellä syksyyn asti. Lokakuussa muodostettiin suojeluskunta uudelleen hallituksen määräyksen mukaisesti. Sen esikunnan muodostivat herrat A. F. Langel paikallispäällikkönä, A. Maljanen kasvatuspäällikkönä, E. Heiliö talouspäällikkönä, O. A. A. Repo kansliapäällikkönä ja A. Salovaara neuvottelevana jäsenenä. Helmikuun vuosikokouksessa valittiin jääkärikapteeni

H. Elenij kasvatuspäälliköksi toimien samalla pataljoonan päällikkönä, ja insinööri A. Eerikäinen neuvottelevaksi jäseneksi. Sitäpaitsi on everstiluutnantti A. Hallberg ollut alunpitäen tarmokkaana suojeluskunnan avustajana.

Suojeluskuntaan kuuluu nykyään noin 400 miestä jaettuina jalkaväkeen, ratsuosastoon, konekivääriosastoon ja tykistöön. Jalkaväki käsittää 3 komppaniaa. Sitäpaitsi on vielä erityinen ukko-komppaniakin. Ensimmäisen komppanian päällikkönä on toiminut J. Lönnblad, toisen komppanian päällikkönä A. Nyström ja kolmannen komppanian päällikkönä V. Vanhala, ratsuosaston päällikkönä O. Lehtonen, konekivääriosaston päällikkönä A. Hellström ja tykistön päällikkönä A. Maljanen. Soitosta pitää huolta oma soittokunta.

Suojeluskunnan harjoituksia pidetään kahdesti viikossa, kerran sisällä ja kerran, sunnuntaina, ulkona. Miehistölle on suojeluskunta hankkinut puvut ja useimmille saappaatkin.

Maaliskuun 30 p:nä 1919 oli suojeluskunnan lipun vihkiäiset. Lipun sai suojeluskunta lahjaksi Kotkan naisilta. Se on ommeltu valkoiselle silkille ja kuvaa lentoon kohoavaa kotkaa. Sitä ympäröi rauhanseppelä. Lipun alareunassa on suojeluskuntain tunnusmerkki: S, ja käy lipun läpi sen keskikohdalla vaakasuorassa kolme sinistä aaltoviivaa. —

Lyhyesti sanoen kehittyä Kotkan suojeluskunta yhdenmukaisesti koko maan suojeluskuntien kanssa vaalentaen ainakin jonkun verran Kotkan tulipunaista väriä.

Komppanian keittäjänä talosta taloon.

Kirj. *Lotta Svärd.*

III.

Valkeni kirkas ja kylmä maaliskuun aamu. Komppania oli maantiellä ja puurokomennuskunta yö-majapaikkamme karjakeittiössä. Pojillamme oli edessä kahden peninkulman marssi ja meidän oli puhdistettava pata, joka edellisenä päivänä oli saanut palvella talossa majailutta punaista sotajoukkoa. Pian kiehuu padassa valkoisten herne-rokka ja kokit ovat valtaamassa tyhjiä »maitotonkkia» keittonsa kuljetusta varten. Kuormaston päällikkö jo hätyyttää, rokka palaa kiireessä pohjaan. Rokka rekeen vällyihin ja kokit kuorman päälle!

Niin käy kulku eteenpäin yhä uusien patojen pesuun. Mistä sitten löytyi patoja? Löytyi jos mistäkin!

On sikoläätti, kodikas palma, mistä kuuluu alituinen harras röhkeminen. Seinän takana yhteisen katon alla on toinen pieni suoja, jonka ulkoasu ei juuri muuten poikkea sikopahnasta paitsi sen kautta, että siellä on uuni ja — oikein jonkinlainen kaminapata karjan taloutta varten. Lattialla uupoo jalka puolta pieksunvartta myöten rapakkoiseen sohjuun, porsaat röhkivät vimmatusti seinän takana juuri korvan juuressa, mutta padassa kiehuu mitä ihanin riisipuuro, ja uupunut komppania saa illan tullen vatsansa täyteen — edes hetkeksi.

Seuraavana päivänä ollaan suuren komean kar-

tanon tilavassa hienossa pesutuvassa. Kokkien pieksut saavat kopista sileällä sementtilattialla ja juhllainen muuripata herättää riemua. Keitetään velliä, syödään ja keitetään.

Taas vaihtuu ympäristö. Nyt ei ole naapureinamme porsaita vaan lemmiä. Ne eivät ole seinän takana — ollaan saman katon alla, patamme tällä kertaa porisee navetassa. Mutta huonetoiverimme ovat sävyisää väkeä, heidän muuripatansa täyttää tehtävänsä, ja pian on puuromme taas »tonkissaan» vällyihin peitettyinä matkalla rintamalle.

Seuraavana päivänä on keittiömme perin hienoa laatua. Olemme erään senaattorin kesähuvilan saunakamarissa, lattia puhtauttaa valkoinen, seinillä värillisiä taulujäljennöksiä ja muuripata mitä ihanin. Saunan edustalla aukenee lumitasankona muuan Hämeen hymyilevimpiä järviä, ja rantamalla mahtanee kesäisin olla mitä herttaisin lehvikköpuisto. Mutta eihän ole meidän suotu pysähtyä nauttimaan, pata ammennetaan tyhjäksi, seinälle jätetään »muistoadressi», ja taas eteenpäin!

Hienon saunakamarimme jälkeen me joudumme mustaan ja nokiseen saunaan, jonka pimeässä loukossa on patamme. Mitäpä muuta! Pata puhtaaksi, tulta alle ja kymmenkunta ryynisankoa pataan, pärevalkea avuksi sekä kärsivällisyyttä ja sisua, ettei suuttuisi kitkerään savuun, joka alituisesti pyrkii keittäjän silmille. Hyvin käy. Kypsää tulee.

Pata tyhjemetään ja täytetään uudelleen, sillä nyt olemme jo Tampereen edustalla, marssi on pysähtynyt ja poikamme ehtivät aterioida — kokonaista kaksi kertaa päivässä. Saunassa ollaankin ahkeria. Siellä seisomme koko pitkänperjantain, klo 6 aamulla aloitimme, päivän keitimme ja iltayön; klo 1 seuraavana aamuna lopetimme sekä vietimme loppujuhlan syömällä ohrapuuroa ja kermamaitoa.

Komppania oli halki Hämeen kulkenut padalta padalle, mutta Tampereen edustalla — kulki pata komppaniaan. Se tuli pyörien päällä, kahden hevo-

sen vetämänä, se oli hieno kapine: uusi, komea sakalainainen kenttäreittiö. Siinä keitettiin Tampereen valloitus-velli, ja huhtikuun 3 p:nä illalla se ajoi rämisten kaupunkiin »Keiton» ja »Puuron» vetämänä. Palavien kaupunginosien lieska nousi yötaivaalle, pikkopimeillä kaduilla makasi ruumiita, siellä paukkui ja rätsi; puolikuolleina uupumuksesta kokoontuivat komppanian jäännökset saamaan lämmintä keittoa — pitkä marssi oli päättynyt, oltiin Tampereella.

KATSAUS VIIKON TAPAHTUMIIN.

Armeija.

Valtionhoitaja-ylipäällikön päiväkäsky sotapalveluksensa suorittaneille.

Teille, jotka jo vapaussodan aikana johdollani olette urhoollisesti taistelleet isänmaamme vapauden puolesta ja sen jälkeen sekä harjoituskentällä että kasarmi- ja vartiopalveluksessa uskollisesti ja kunnollisesti täyttäneet velvollisuutenne nuoren vapautemme ja itsenäisyytemme vankkana aseellisenä vartiona ja nurkumatta kestäneet kaikki ne raskaudet, mitkä ovat aiheutuneet puutteellisista asunto-oloista, elintarpeiden niukkuudesta y. m., aikana, jolloin armeijamme vielä oli muodostelun ja järjestelyn alaisena — teille lausun sekä isänmaamme että oman vilpittömän kiitokseni.

Palatessanne nyt asevelvollisuutenne suorittuaneen takaisin koteihinne rauhan toimiin, säilyttäkää pyhinä muistot yhteisistä taisteluistamme isänmaamme vapauttamiseksi. Samoin toivon, että harjoitusaikananne saamanne vaikutteet ovat olleet teille hyödylliset ja valoisat. Toimikaa edelleen yhtä epäitsekästi ja uhrautuvasti isänmaamme yhteiseksi hyväksi lippuvalanne veloituksen mukaan ja vaikuttakaa ympäristöönne, ennenkaikkea kotiseutunne nuorisoon, herättäen heissä intoa ja halua työhön Suomen suuruuden ja onnen edistämiseksi. Säilyttäkää aina luottamus tulevaisuuteen ja milloin isänmaa vaaran hetkellä teitä kutsuu, silloin on teidän jälleen kokoonnuttava rykmentteihinne ja muodostuttava armeijaksi, joka horjumatta turvaa kansamme, synnyinmaamme ja rajamme kaikkia vaaroja vastaan.

Jaloin palkka taistelukentällä osoittamastanne urhoollisuudesta sekä uskollisesta velvollisuutenne täyttämisestä harjoitusaikananne on Suomen kansan teille ja ar-

meijallemme osoittama jakamaton luottamus ja isänmaamme kiitollisuus.

Mannerheim.

K. Wilkman.

Sotilaan juhlallisen vakuutuksen kaava. Valtioneuvosto on vahvistanut seuraavan kaavan uudessa asevelvollisuuslaissa säädetyille juhlalliselle vakuutukselle:

Minä N. N. lupaan ja vakuutan kunniani ja omantuntoni kautta olevani Suomen Valtakunnan lailliselle Esivallalle kuuliainen ja uskollinen. Minä tahdon laillista Esivaltaa rehellisesti ja uskollisesti palvella sekä sen ja Suomen Valtakunnan hyötyä ja parasta kaikin tavoin etsiä ja edistää ja pahalta niitä suojata.

Laillisen Esivallan ja Suomen Valtakunnan vihollisia, sekä sisäisiä että ulkonaisia, minä tahdon hengellä ja verellä, rauhan ja sodan aikana, maalla ja merellä, kaikkialla ja kaikissa tilaisuuksissa, minne minut määrätään, miehuullisesti ja urhoollisesti vastustaa. Jos havaitsen tai saan tietää jotakin olevan tekeillä maan laillisen Esivallan kukistamiseksi taikka maan valtiosäännön tai laillisen yhteiskuntajärjestyksen kumoamiseksi tai tuhoamiseksi, tahdon sen viipymättä ilmaista ja tiedoksi saattaa.

Komennuskunnasta, laivasta tai lipusta, johon kuu- lun, en luovu, vaan aina käskettäessä, ja niin kauan kuin minussa henkeä ja voimaa on, sitä vakavasti ja miehek- käästi seuraan ja suojelen aina viimeiseen veripisaraani asti.

Minä tahdon myöskin noudattaa Sotaväen Rikoslakia ja Järjestyssääntöä, olla esimiehilleni, niin ylhäisemmille kuin alhaisemmillekin, kuuliainen ja tottelevainen, täyttää kaikki minulle annetut käskyt ja määräykset paraimman voimani ja omantuntoni mukaan, sekä hyvin säilyttää minulle uskotut palvelussalaisuudet. Milloinkaan en sukulaisuuden, lankouden, ystävyys, kateuden, vihan tai pelon vuoksi, enkä myöskään lahjain ja antimien tahi muun syyn tähden toimi vastoin palvelusvelvollisuuksiani ja vakuutustani. Kaikessa tahdon käyttäytyä niinkuin

uskollisen, kunnollisen, kuuliaisien ja urhoollisen sotilaan tulee, niin hyvin nykyisessä toimessani kuin myöskin siinä, mikä minulle vastedes ehkä uskotaan tai annetaan. (Upseereille lisätään: Käslynalaisiani kohtaan minä tahdon olla oikeudenmukainen, pitää isällistä huolta heidän hyvinvoinnistaan, hankkia tietoja heidän toiveistaan sekä olla heidän neuvonantajansa ja ohjaajanansa).

Kaiken tämän minä lupaan kunniani ja amantuntoni kautta uskollisesti täyttää.

Ylennyksiä. Porin valloituksen vuosipäivänä 13. IV. on Valtionhoitaja-ylipäällikkö ylentänyt ministerin, everstiluutnantin armeijan reservissä Carl Johan Mikael Collanin everstiksi armeijan reserviin.

Armeijan ylikapellimestari A. Apostol on ylennetty musiikkikapteeniksi.

Reservivänrikiksi korottaminen. Ylipäällikön esikuntapäällikkö on määrännyt, että vakinaisessa väessä asevelvollisuutensa suorittaneet ylioppilaat tahi vastaavan sivistysmäärän omaavat aliupseerit voidaan tällä kertaa poikkeuksellisesti korottaa divisionan (prikaatin) päällikön ehdotuksesta reservivänrikeiksi seuraavilla ehdoilla:

Ehdokkaan on suoritettava tutkinto divisionan (prikaatin) esikunnassa seuraavissa aineissa:

1. käytännöllinen joukkueen tai komppanian komentaminen;
2. ohjesääntöjen tunteminen;
3. asevelvollisuuslain, sotilasrikoslain ja järjestyssääntöjen tunteminen;
4. kartan lukeminen;
5. yksinkertaisen taktillisen tehtävän ratkaisu kartalla ja maastolla.

Tutkintokomisioni on kokoonpantava kolmesta upseerista, divisionan (prikaatin) esikuntapäällikkö puheenjohtajana.

Vapausodan aikuiset aliupseerit. Epäselvyyttä on esiintynyt siihen nähden, ovatko vapausodan aikuiset aliupseerit, joutuessaan nyt uudelleen asevelvollisina armeijaan, oikeutetut pitämään arvonsa ja käyttämään vastaavia arvomerkkejä. Toiselta puolen edellyttävät joukko-osastojen määrävahvuudet vain tarkoin rajoitettua lukua alipäällystöön kuuluvia henkilöitä, toisaalta taas ei juuri voisi ajatella sodassa ansaitun ja virallisesti myönnetyn sotilasarvon riistämistä ilman asianomaisen puolelta tapahtunutta rikollista tekoa. Lisäksi vaikeuttaa asiaa vielä se, että monetkaan vapausodassa aliupseerin arvon saaneet nuorukaiset eivät luultavasti kykenisi hoitamaan joukko-osastoissa arvonsa mukaisia kanslia- y. m. tehtäviä. Sotaministeriö on nyttemmin ratkaissut asian siten, että ne asevelvolliset, jotka nyt kutsutaan palvelukseen ja jotka vapausodan aikana todistettavasti ovat saaneet jonkun aliupseeri-arvon, ovat oikeutetut edelleenkin pitämään mainitun arvonsa ja arvomerkinsä, mutta eivät nauttimaan arvoansa vastaavaa palkkaa. Ainoastaan siinä tapauksessa, että kyseessä oleva asevelvollinen kokemuksensa perusteella asetetaan hoitamaan arvonsa mukaista virkapaikkaa, voi hänelle suorittaa myös vastaavan palkan.

Mieluinen lahjoitus Helsingin sotilaille. Helsingin garnisonijoukkojen sotilaita var-

ten on elävienkuvienteatteri Maxim lahjoittanut 300 pääsylippua joka perjantain näytäntöihin klo 4—6. Joukko-osastojen komentajat tulevat pitämään huolta siitä, että liput tulevat sopivalla tavalla miehistöille jaetuiksi. — Sotilaillemme on tämä aulis lahjoitus luonnollisesti hyvin tervetullut. Maximissa vietetty hauska ilta tekee sotilaselämän vastukset varmaan moneksi päiväksi keveämmiksi kantaa. Olisi vain syytä toivoa, että lahjoittajan esimerkkiä muutkin teatterit niin Helsingissä kuin maaseutukaungeissa seuraisivat näin lisäten joukko-osastoihinsa saapuneiden nuorten rekryyttien viihtymistä uusissa oudoissa olosuhteissa.

Tilapuuutteen vuoksi on toimituksen täytynyt numero numerolta lykätä seuraavan hiihtokilpailuselostuksen julkaisemista. Kun meille nyt siihen tilaisuus tarjoutuu, on kesä jo ovelta. Siitä huolimatta on näillä armeijan urheiluelämää valaisevilla tiedoilla varmaan mielenkiintonsa.

Sotaväen hiihtokilpailuja. Maaliskuun puoliväliin tienoilla on pidetty sotaväen keskuudessa m. m. seuraavat hiihtokilpailut:

Pioneeri-kouluutus-pataljoona. Matka 10 km. murtomaata. 1. Klemola K.K.R., aika 40 m. 33 sek.; 2. Tolonen P.J.L., 41,55; 3. Luoma K.K.R. 4 kompp., 41,58; 4. Raappana Ups. koul., 43,07 ja 5. Tuomisto K.K.R. 9 kompp., 43,25.

Uudenmaan Rykmentti. I Pataljoona. Matka 10 km. vaikeanlaista murtomaata. 1. alikersantti Repo, aika 51 m. 36 sek.; 2. alikers. Kontula, 51,48; 3. sotilas Korolainen, 51,59; 4. alikersantti Laitinen, 52,00 ja 5. korpraali Laitinen, 52,20.

II Pataljoona. Matka 10 km. murtomaata. 1. alikersantti Hänninen, aika 37 m. 07 sek.; 2. korpraali Närhi, 37,29; 3. alikersantti Torniainen, 38,36; 4. sotilas Järveläinen 39,33 ja 5. alikersantti Häkkinen, 39,55.

III Pataljoona. Matka noin 11 km. vaikeanpuoleista murtomaata. 1. alikersantti Mehtonen, aika 45 m. 39 sek.; 2. sotilas Kumpulainen, 46,17; 3. alikersantti Piskönen, 47,10; 4. korpraali Korjula, 47,42 ja 5. korpraali Falk, 48,24.

Tampereen rykmentti. (Matkan pituutta ei ilmoitettu): 1. alikersantti Tolsa II ptl., aika 37 m. 53 s.; 2. korpraali Kääriäinen I ptl., 40,23; 3. sotilas Kauhanen I ptl., 40,24; 4. korpraali Räisänen I ptl., 40,53; 5. alikersantti Leppänen III ptl., 40,56; 6. sotilas Kiviniemi I ptl., 40,58; 7. sotilas Kesti I ptl., 41,25; 8. sotilas Hyvärinen I ptl., 41,33; 9. sotilas Kempainen II ptl., 41,50 ja 10. sotilas Eskelinen I ptl., 42,38.

Kuten näkyy, ovat saavutukset ylipäänsä hyviä, valiomiesten tuloksia, murtomaalla saavutetuiksi. Vertailu eri joukko-osastojen kesken ei voi tietenkään tulla kysymykseen syystä että keli ja rata saattavat kovin paljon vaihdella. Erikoista huomiota herättää Tampereen rykmentin paraan hiihtäjän, talvikisain tiedusteluhihdon voittajan, aliupseeri Tolsan tulos 37 min. 53 sek., joka on 2½ minuttia parempi kuin seuraavan järjestyksessä.

Suojeluskunnat.

Suojeluskuntalaiset ja armeijan upseerit. Suojeluskuntien ylipäällikkö on alaisilleen suo-

jeluskunnille ilmoittanut toivomuksensa olevan, että suojeluskuntalaiset virkapuvussa ollen tervehtisivät armeijan upseereita. Tälläkin tavalla lujitetaan armeijan ja suojeluskuntien välistä yhteenkuuluvaisuudentunnetta, mikä puolustusrintaman yhtenäisyyden kannalta on erittäin tärkeää.

Heinolan vapautusjuhlat. Pääsiäispäivinä vietettiin Heinolan kaupungin vapautumisen muisto-

Pastori Haapanen toimittaa lippujen vihkimiset.

juhlaa. Tilaisuuteen oli saapunut joukko lähiseudun suojeluskuntalaisiakin, kelirikon takia kuitenkin vähemmän kuin oli toivottu. Ensimmäisen päivän juhlien yhteydessä saivat sekä Heinolan kaupungin että pitäjän suojeluskunnat lippunsa. Vihkimistoimitusta seuranneen paraa-

Suojeluskunnat lippujensa ympärillä

diin otti vastaan vapaussodanaikaisen Sysmän I pataljoonan päällikkö majuri *Uimonen*. — Toisena pääsiäispäivänä toimeenpantiin reipas taisteluharjoitus ja illalla oli erittäin onnistunut juhlaillama. Kokonaisuudessaan olivat juhlat omiaan vaikuttamaan innostavasti Heinolan seudun suojeluskuntatoimintaan.

Oriveden vapautuksen vuosijuhlaa vietettiin 20. III. 19. Sanomalehtiselostuksista päättäen

Oriveden suojeluskunta

ovat oriveteläiset kunnioitettavan taitavia juhlienjärjestäjiä ja olivatkin he saaneet aikaan valtavan ja muistorikkaan juhlan. Juhlapuhujana oli kirjailija *Kyösti Wilkuna*, jolle armeijamme ja suojeluskuntiemme isänmaallisen hengen kohottaminen kaikesta päättäen on tärkeä sydämen asia. — Julkaisemme tässä yhteydessä juhilla otetun kuvan Oriveden hyvin varustetusta suojeluskunnasta.

Oulun suojeluskunnan päällystö. Oulun suojeluskunnan opetusupseeriksi on valittu jääkäriluutnantti *Kaupilla*. — Luutnantti *Viljo Kaupilla* on syntynyt 22. VI. 1892 Janakkalassa. Oli ylioppilas tullessaan Saksaan 29. XII. 1915. Yleni täällä Gruppenführeriksi. Otti Suomessa osaa Viipurin valloitukseen haavoittuen täällä käydyissä taisteluissa. Palvelee Pohjanmaan jääkäripataljoonassa.

Oulun suojeluskunnan aluepäälliköksi on valittu toimitusjohtaja *Kaitera*, joka vapaussodan aikana Pohjois-Pohjanmaan suojeluskuntien edustajana kuului Yliapäällikön neuvottelukuntaan. — Suojeluskunnan kansliapäälliköksi johtaja *Kaiteran* sijalle on valittu pankinjohtaja *Hevonpää*.

Repolansuojeluskuntatoimintaa. Viime syksynä liittyi, kuten muistettaneen, silloinen Neuvosto-Venäjän alainen Repolan kunta Suomeen ja on siitä lähtien ollut suomalaisen hallinnon alainen. Repolassa on ollut joku määrä suomalaista sotaväkeä, mutta on pitäjän asema viime aikoihin asti ollut siksi vaarallinen, että sen asukkaat omastakin puolestaan ovat tahtoneet pitää huolta alueensa suojelemisesta perustamalla suojeluskuntia ympäri pitäjää. Nyt ovat eri suojeluskunnat yhtyneet, kuten näkyy »Suomen Sotilaan» toimituksen saamasta pöytäkirjasta, josta seuraavassa julkaisemme tärkeimmät kohdat.

Pöytäkirja tehty Repolan suojeluskuntien uudelleen järjestämistä varten kokoontuneessa kokouksessa Repolan kunnantalolla huhtikuun 26 päivänä v. 1919. Läsnä oli 32 henkilöä.

1 §.

Kokouksen avasi kunnanvaltuuston määräämä aluepäällikkö jääkäri vänrikki *V. Mauranen*. Puheenjohtajaksi valittiin yksimielisesti opettaja *M. Terho* ja pöytäkirjan pitäjäksi luutn. *Paavo Höttönen* Lentierasta

2 §.

Kun tähän asti Repolan kunnan alueella toimineiden neljän suojeluskunnan toiminta voittamattomien syiden takia — — — — — ollut lamassa ja samalla tavoin suojeluskuntaaate koko pitäjässä, oltiin erittäin vilkkaan keskustelun tuloksena yksimielisiä siitä, että Repolan turvallisuus ja kaikki muut elinehdot vaativat suojeluskuntien toiminnan elvyttämisen ennen toimineissa piireissä sekä koko pitäjän alueella. Mutta saavutetun kokemuksen nojalla pidettiin kustannusten ja käytännöllisen järjestelyn vuoksi parempana järjestää suojeluskunta yhden johdon alaiseksi koko kunnan alueella, vaikkakin se on pinta-alaltaan laaja ja harvaan asuttu. Siksi päätettiin

perustaa yksi koko Repolan kuntaa käsittävä »Repolan Suojeluskunta» ja sille esikunta, jonka toimintapaikana on kunnan talo Repolan kirkonkylässä, ja sille haara-osastoja kunnan eri osiin.

Suurempia asutusryhmiä silmällä pitäen jaettiin kunta yksimielisesti 10:een eri suojeluskuntaosastoon — — —

3 §.

Suojeluskunnan aluepäälliköksi valittiin yksimielisesti kunnan valtuuston esittämä jääkärivänrikki V. Mauranen Koropin kylästä ja lausuttiin tunnustus ja tyytyväisyys siitä, että tähän tärkeään tehtävään oli saatavissa pitäjän omia miehiä.

4 §.

Suojeluskunnalle perustettiin esikunta, johon puheenjohtajaksi suojeluskuntasääntöjen mukaan valittiin aluepäällikkö V. Mauranen, kansliapäälliköksi opettaja M. Terho, talouspäälliköksi F. V. Netsäinen ja kasvatuspäälliköksi Nikolai Kyöttinen.

7 §.

Karjalan kansallisen hengen elvyttämiseksi, itseluottamuksen ja tulevaisuususkon kasvattamiseksi suojeluskuntalaisissa sekä muussa paikkakunnan väestössä, päätettiin panna toimeen ensi helluntaina Repolan kirkonkylässä heimousjuhla niin monipuolisella ohjelmalla kuin käytettävissä olevat voimat sallivat. Jotta juhlasta saataisiin mahdollisimman suuressa määrässä tarkoitustaan vastaava, päätettiin pyytää Repolan Sivistysseuraa osalliseksi juhlan toimeenpanossa, sekä avustusta myöskin vanhasta Suomesta. Juhlan lähempi huolehtiminen jätettiin esikunnan tehtäväksi.

Kokouksen puolesta:

M. Terho.

Paavo Höttönen.

Voimistelun ja urheilun johtajakurssit. Kuten muistettaneen, päätti hallitus kuluvan vuoden alussa ryhtyä taloudellisesti tukemaan maamme elinvoimaista urheiluliikettä ja asetti samalla erikoisen toimikunnan suunnittelemaan liikuntokasvatusopistoa maahamme. Tämä komitea on nyt päättänyt ensi kesän aikana 15. VI.—9. VIII. järjestää Jyväskylään erikoiset voimistelun ja urheilun johtajakurssit miehiä varten, mitkä kurssit ovat katsottavat mainitun opiston suoranaiseksi valmistukseksi. Suojeluskunnilla on aivan erikoista syytä kiinnittää näihin kursseihin huomioita ja kustantaa sinne miehistöstään henkilöitä, jotka sitten voivat toimia voimistelun ja urheilun johtajina suojeluskunnan piirissä. Komitean kurssija koskeva tiedonnot kuuluu seuraavasti:

Kansan liikuntokasvatusopistoa suunnittelemaan asetettu valtion komitea toimeenpanee voimistelun ja urhei-

lun johtajakurssit miehiä varten Jyväskylässä 15/6—9/8 1919.

Kurssit käsittävät: I. Alkeiskurssit 15/6—12/7 ja II. Jatkokurssit 16/7—9/8, jotka jakaantuvat: a) yleiskursseihin ja b) opettajakursseihin.

Oppilaiksi alkeiskursseille otetaan v. ja u-seurojen ja suojeluskuntien paikallisiksi ohjaajiksi aikovia miehiä ja jatkokurssien a)-osastolle edellämäinitut alkeiskurssit suorittaneita v- ja u-seurojen johtajiksi aikovia tai semmoisina jo toimivia miehiä, jotka ovat olleet aikaisemmin pidetyillä voimistelunjohtajakursseilla tai muuten ovat saavuttaneet vastaavan pätevyyden. Jatkokurssien b)-osasto on tarkoitettu kansakoulujen, yhteiskoulujen, ja kansanopistojen opettajia sekä lastensuojelun alalla toimivia miehiä varten.

Hakemukset, joissa on selvästi sanottava, mille kurssille hakija pyrkii, ovat tehtävät ennen 20 p:ää toukokuuta osoitteella maisteri Toivo Aro, H:ki Kluuvik. 4 ja on hakemukseen liitettävä 1) papintodistus, 2) suositus järjestöiltä, johon hakija kuuluu, tai laitokselta, jonka palveluksessa hän toimii, sekä 3) todisteita, joista näkyy hakijan yleinen sivistysmäärä, toimiala ja mahdollisuudet vastaiseen työskentelyyn voimistelun ja urheilun hyväksi, hakijan osoittama harrastus ja soveltuvaisuus johtamaan voimistelua ja urheilua, sekä tietoja, jotka valaisevat hakijan pätevyyttä voimistelijana ja urheilijana (arvosana kouluvoimistelussa, voimistelu- tai urheilumerkki, urheilutuloksia, ennen käydyt kurssit y. m. s.).

Opetus on maksutonta. Asuntokin on vapaa, mutta linavaatteet ja peite on kurssilaisten itsensä hankittava. Ruuastaan on kurssilaisten maksettava yhteiseen ruokalaan tai huolehdittava siitä itse.

Samalla huomautetaan, että komitea on arvonut 50% alennusta rautatiemaksuista kurssien osanottajille sekä varoja stipendeiksi kursseihin osaaottaville kansakoulunopettajille.

Läheimmät ohjeet annetaan kutsussa, joka lähetetään hyväksytyille hakijoille hyvissä ajoin ennen kurssien alkua.

Ivar Wiskman,
puheenjohtaja.

G. D. v. Essen

Erik v. Frenckell

K. E. Levälähti

Lauri Pihkala

Oscar Rosenqvist

Kl. U. Suomela

Arvo Vartia;

Toivo Aro,

sihteeri.

Vapautusromaani

VEIKKO KORHONEN

Mäenpään isäntä

»Suomen Sotilaitten on syytä hankkia käsiinsä Veikko Korhosen kirja.»
(Suomen Sotilas).

6:—

Suojeluskuntapäälliköille

MAJURI v. HAGEN

Taistelutehtäviä

Toinen painos.

Ainoalaatuinen opas sotaliikkeitten suorittamiseen erilaisissa maastoissa.

6:—

Näinä päivinä ilmestyy

MAJURI v. HAGEN

Sotaharjoituksia Helsingin ympäristöllä

MAJURI v. HAGEN

Keskustelua taktiikasta kolmena iltana.

KUSTANNUSOSAKEKEYHTIÖ OTAVA, HELSINKI.

Huomaa ilmoitusta viimeisellä sivulla.

Soitto { 12-2
&
8-11
Avoinna 8a.-12i.

MICK KAHVILA
2 Mikonkatu 2

Th. Wulff

Osakeyhtiö

Helsinki, P. Esplanadik. 43.

Toimittaa edullisimmin

Kansliatarpeita

Suomen Sotaväelle.

HUOM.! Suojeluskunnat HUOM.!

Pohjanmaalaisia, vahvatekoisia

lapikassaappaita

— myy kohtuuhintaan —

Suomalainen Nahkatehtaitten Osakeyhtiö

Helsinki ————— Puh. 87 66

F. Suomelan Valokuvaamo

Oulussa : Asemak. 31

Puhelin 158

Tyytyväisiä olemme,

kun olemme saaneet niin hienon mallikortin ainoastaan 5 mk:lla, sekä tilauksia ja suurennuksia halvalla

Atelier Centralista

Bulevardink. 4 (S I 5065)

Sotilaat! Suojeluskuntalaiset!

Mauser-pistooleja, „Bayarel“-browningeja, Patruunoita (kal. 7,65 ja 9), Suoliviivitä, Revolverintuppeja, Kiväärinremmejä, Olkaremmejä, Patruunalaukkuja, Kannuksia y. m.

ASEKORJAUKSIA. HIOMISIA. NIKLAUKSIA.

HUOM.! Tehdasmyynti. Halvimmat hinnat! HUOM.!

Osakeyhtiö Karl Beus

Helsinki. Aleksanterinkatu 19. Puhelimet: liike 27 13, tehdas 5994.

OSOTE:

Helsinki
Salomoninkatu 3

PUHELIMET:

Konttori 69 00
Tehdas 59 94

O.Y. E. M. NORDQVIST A.B.

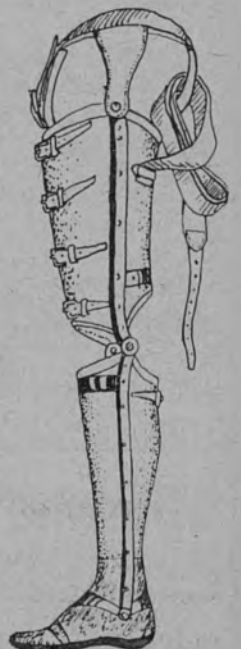

Keinotekoisia käsiä ja jalkoja

Siteitä Kuvevöitä

Ortopeedisia kenkiä

Latuskajalka-anturoita

Hinnasto lähetetään pyynnöstä.

HYPPÖSEN KENKÄTEHDAS Osakeyhtiö

== Tampereella ==

-- Suosittelee siroja ja lujia valmisteitaan. --

Tehdas on viime kuukausien aikana valmistanut Suomen sotailtokselle useita kymmeniä tuhansia pareja erittäin lujatekoisia **sotilassaappaita**, sekä maamme suojeluskunnille erikoisia **suojeluskuntasappaita**.

Sotilas- ja Suojeluskunta-

Sarkaa

valmistaa

Tampereen Verkatehdas Osakeyhtiö
TAMPERE

Helsingin Teknillinen Tehdas.

Tehdas:

Pohj. Rautatiekatu 11.

Konttori:

Annank. 26. Puh. 119 38.

Myymälä:

Arkadiankatu 4 A.

==== *Parfumerie & Rohdoskauppa:* ====
Heinolassa.

Viipurin Valmiiden vaatteiden Tehdas ja Kauppa

Omistaja: B. SCHEININ

Punasenlähteen torin varrella Apteekin talossa. Puhelin 1263, 1070. Sähköosoite: SCHEININ

Suojeluskunnan pukuja valmistetaan omista ja tilaajan tarpeista. Huom.! Suuremmissa ja pienemmissä erin.

Joka miehelle välttämätön

käsi- ja taskukirja on maisteri *Severi Nuorman* toimittama

Suomen Sotilaan ja suojeluskuntalaisen muistikirja

Sisältää m. m. monipuolisen muistiinpano- ja kirjanpito-osaston, sotilas- ja suojeluskunta-asetukset kokonaisuudessaan, hyödyllisiä ammattitietoja (m. m. täydelliset ohjeet kiväärin hoidossa), aatteellisia kirjoitelmia sotilas-alalta y. m.

Tätä kirjaa käyttäen jokainen sotilas ja suojeluskuntalainen pysyy tehtävänsä tasalla.

Hinta sid. 5 mk.

Esikunnat saavat paljottain tilatessaan kirjaa huomattavia alennuksia. Kaikissa kirjakaupoissa ja asiamiehillämme.

KUSTANNUSOSAKEYHTIÖ AHJO, HELSINKI

Edistysseurojen Kustannus-Oy:n uusia kirjoja:

SANTERI ALKIO

**Yhteiskunnallista ja
valtiollista.**

Koottujen teosten XII nide.

414 siv. Hinta 10:—, sid. 15:—.

ROPE KOJONEN

Nuoruus.

Kansanopisto- ja edistysseuraväen
kevätkirja:

Väinö Hämäläisen maalaama kansi.

160 siv. Hinta 6:—.

ARTTURI LEINONEN

Nuori Tuomaala.

Romaani.

Ilmestyy ensi viikolla.

Lyhyttavara Osakeyhtiö

Viipuri Maununkatu 4

Puhelimet: 1310, 1036 ja 2437

Tukkukauppa

lyhyt-, koru- ja kangastavaroilla sekä trikooteoksilla.

Suosittellemme

monipuolista hyvin lajiteltua tavaravara-
toamme.

O. Y. HELSINGIN LEIMASINTEHDAS

Aleksanterinkatu 54

Leimasimia
Lakkasinettejä
Väriytyynyjä
Leimasin väriä

KAHVILA EMPIRE

Unioninkatu n:o 41

SUOSITELLAAN

!! Puhdas Kahvi !!

Ilmoittakaa

Suomen Sotilaassa.

Helsingin Rakennusaine Kauppa Oy.

Helsinki : I. Heikinkatu 3
Puhelimet:
256, 3636
1868, 3317

RAKENNUSAINeita
RAUTATAROITA
TALOUSTAVAROITA
ÖLJY-VÄREJÄ

Alpo Kolehmainen VIIPURI

Koti- ja ulkomaalaisten kenkän
tukku- ja vähittäiskauppa

VUODEN PÄÄLUETTELO SOITTIMISTA

on ilmestynyt ja lähetetään pyynnöstä postivapaasti.

HELSINGIN UUSI MUSIIKKIKAUPPA
K. G. FAZER.

Sotilaille, Suojeluskuntalaisille, Partiolaisille

Ruoka- ja vaivapöytä- ja Voileipälaatikoita tinatusta pellistä. Thermospulloja. Kääntöveitsijä, Puukkoja ja n.s. Partiolaisveitsijä. Matka- ja vaivapöytälaatikoita, Matka-arkkuja, Kapsäkkejä, Koreja.

A.-B. K. H. RENLUND O.Y.

MUURAMEN TUOLITEHTAAN OSAKEYHTIÖ

MUURAME

Valmistaa: Sirosti taivutettuja tuoleja ja muita, mitä erilaisempia huonekaluja ja kalustoja sekä
Sisustaa: kokous-, klubi-, kanslia-, konttori- ja hotelli-huoneustoja omien ja tilaajien piirustusten mukaan.

Pyytäkää tarjouksiamme Sotilaskoteja ja -kokoushuoneita j.n.e. sisustaessanne. Patentin saanut **Kenttäsänky** on sopiva Kasarmeihin, Sairaaloihin y.m.s. sekä, liikekannalla ollessa, ambulansseihin.

HUOM! Työ tunnettu yli maan ensiluokkaiseksi.

Pääasiamies: **Oy. John Paischeff Ab.,** Helsinki.

Kun kädet ja muu iho rohtuu,
Kun kenkä hieroo jalan rikki,
On hyvä jos mieleen johtuu,
Että »Perhepumaada» parantaa haavat eheiksi;
Se käyttäjälleen antaa sulon tunteen
Parantaessaan haavan umpeen.
»Perhepumaada» estää myöskin verenmyrkytyksen
Ja poistaa sotilaankin pahan onnen uksen.

Sotilastarpeita:

Vöitä, Säärystimiä, Revolverin-
koteloita, Kannuksia y. m. y. m.

O.-Y. SUOMEN URHEILUAITTA A.-B.

Urheiluväen urheiluliike.

Helsinki. Fabianinkatu 16. Puhelin 3279.

Mercatorin Kirjapaino O.Y.

Helsinki

Puh. 6781

SKF Kuulalaakereita

toimittavat:

O.Y. AXEL von KNORRINGIN TEKNILLINEN TOIMISTO
HELSINKI

välivaihtoja,
ajoneuvoja,
kuljetusvaunuja,
koneita y. m. varten

Valmistamme
sotaväelle ja suojeluskunnille
kaikenlaisia
kudottuja tavaroita.

Tampereen Kutomateollisuus Osakeyhtiö

Yhdistetty- alue
ja
kansliapäällikön
toimi

Isonkyrön suojeluskunnassa julustetaan
täten haettavaksi. Todistukset palkka-
vaatimuksineen lähetettävä esikunnalle
ennen 20. 5. 1999.

Huom.! Vapaa asunto.

(Hels. San.)

Esikunta.

K. F. PUROMIEHEN
KIRJAPAINO O.-Y.

::: HELSINKI :::

LAPINLAHDENKATU 7
PUHELIN 32 57, 104 22

O.Y. KUVA A.B.
Kemigrafinen laitos

HELSINKI
Yrjönkatu 27
Puhel. 65 07

MAANVILJELYS- TEOLLI-
SUUS- SÄHKÖ- y. m.

KONEITA

RAUTATAVARAA
AUTOMOBILEJÄ
POLKUPYÖRIÄ

myy edullisesti

AATRA

Helsinki -- Mikonkatu 23.

TAMPERE, VIIPURI, TURKU,
LAHTI, JYVÄSKYLÄ, OULU,
SAVONLINNA, VAASA, KOK-
KOLA, YLIVIESKA.

Suomen Sotilaan tilaajille.

Osoitteen muutos maksaa
1 mkn

PUHELIN
1533

Pyytäkää

suunnitelmia ja ehdotuksia aina meillä
silloin, kun te taroitte nykyaikaisia
kirjapainolaitteita! Tarjotessamme liik-
keenne kirjapainolaitteita alkää unhol-
lako kääntyä meidän puolemmel
Nykyaikaiset liike ja reklaamikirja-
painolaitteet ovat meidän erikoisalamme.

Kirjapaino
Jlmarinen

Viipuri, Pohjolank. 6. Puh. 1533

Hautakiviä ja
Muistopatsaita

yksityis- sekä

Sankarien ryhmähaudoille

suunnittelee ja valmistaa
taiteilijain avustamana

Koneellinen Kiviveistämö Osakeyhtiö
Viipurissa

RAKENNUSAIN E OSAKEYHTIÖ

Viipuri, Pietarinkatu 15

Sähköosoite: RAKENNUSAIN E

PUHELIMET: { Johtajalle 1901
Konttoriin 2101
Kauppaan 1911

— MY —

Rautaa ja Rautatavaraa, Rakennustarpeita,
Työkaluja, Konetarpeita, Taloustavaraa,
Värejä ja Öljyjä, Tapettia ja Linoleumia

Tienhaaran Kattohuopatehtaan
yksinmyyjä.

Sivukauppa Käkisalmissa.

Jalkineita Aina varastossa boxi-
& rasvanahkaisia up-
seeri- ja sotilassaap-
paita. Paulapieksuja.
Jalkineita valmistetaan myös erikoisten
määräysten mukaan.

A. Gallenius Kenkätehdas
Oulu, Isokatu 29.

Haukka-Seppälän

Herrain- ja naisten räätälinliike

Antink. 24.

Suositaan!

Helsingin Uusi Rautasänkytehdas

Omistaja J. Merivaara.

valmistaa käytännöllisiä, lujia ja terveydellisessä suhteessa erinomaisia

Kasarmisänkyjä

Sängyt ovat valmistetut vahvasta rautaputkesta ja varustetut irroilettavilla puupohjilla, joten ne aina pysyvät puhtaina eikä niissä pysy tomu tai muu likaisuus. Ne ovat tilaa säästäviä, sillä niitä voidaan asettaa päällekkäin useampaan kerrokseen.

Siisti sänky on

kasarmin kaunistus